

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 coroane.
Pe șase luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Un șir cu litere mărunte pentru întâia oară 30 fil,
pentru a doua și a treia oară câte 20 fil.

Pentru inserate mai mari după învoială.

Porunca vremii

E o cerință a vremii, mai ales a zilelor grele, cari le străbatem, ca povățuitorii naturali ai satelor noastre, preotul și învățătorul, să nu-și mărginească activitatea lor la săvârșirea funcțiilor strict pastorale, respective, macinarea pe de rost a manualului, ci ei prin viața, munca și sfaturile lor să devină adevărați îndrumători, în toate manifestările de trai al sătenilor. Sfatul și învățătura dela amvon are nevoie de pilda vie din viața propovăduitorului chiar și din ograda parohială; să se răsfrângă mai întâi în felul de orânduire a economiei de casă, în cultivarea grădinii și în felul de a lucra pământul, iar cunoștințele din școală să fie întemeiate pe practica ce e nevoie să o facă elevii sub conducerea învățătorului, în curtea școlii, care e și a învățătorului, în grădina școlară și în hotarul comunei.

Esperiențele făcute în scurgerea vremii ni-au prilejuit dureroasa constatare, că nici activitatea preotului și nici munca învățătorului în cele mai multe comune, n'a fost de așa fel, ca să prefacă viața sătenilor, mai frumoasă, mai creștinească și munca lor mai ușoară și mai îmbelsugată în roduri. Nu, deoarece în multe părți, felul de trai, orânduirea din curte și modul de lucrare a pământului, practicat de preot și învățător, nu diferă întru nimic de al săteanului. De multeori avem tristul prilej de a vedea prin satele noastre grădini și intravilane părăginite, grădina școlii năpădită de burueni și bălării, în schimb întâlnim prin pieți și târguri, preoți și învățători împreună cu sătenii, cumpărând cu bani scumpi, legume, poame și alt fel de produse,

cari pe lângă o conducere și sfat cuminte, sătenii și povățuitorii lor le-ar fi putut produce cu puțină muncă și fără cheltuială.

Pentru curmarea acestei dure-roase stări de lucruri, și pentru a da o nouă îndrumare vieții dela sate, dar mai ales a veni în zilele acestea grele și de mare cumpăt, în ajutorul nostru al tuturor se impun în mod imperios următoarele îndatoriri:

1. Preoții și învățătorii noștri să ostenească din toate puterile și cu toată râvna a deveni cei dintâi: în ale economiei casnice, în ale economiei de vite și în ale economiei de câmp. Felul lor de muncă și de trai să fie astfel, încât să servească în toată bună vremea ca exemplu sătenilor: în orânduirea cuminte și folositoare a ogrăzii, a grădinei, în îngrijirea vitelor și în lucrarea pământului. Prin sfaturi și învățături să îndemne pe credincioși, atât în biserică, cât și în mod individual, să economizeze și să lucreze pământul astfel, ca să aducă cel mai mare venit posibil, povățuindu-i în ce chip să utilizeze în zilele acestea, când lipsesc brațele de muncă, tineretul școlar.

2. O altă trebuință de mare însemnătate este: a preface învățământul agricol, prevăzut în programa de învățământ, în chestiune de preocupățiune zilnică atât în școală cât și în afară de școală. Prin școală să se împărtășească elevilor, chiar și celor din clasele inferioare, în cadrele învățământului intuitiv, cunoștințele de lipsă, privitoare la economia casnică și la lucrarea pământului, întemeindu-le pe deprinderi practice în grădina școlară și în hotarul satului. Numai așa va corăspunde școala la nevoile țaranului, numai așa propășirea culturală, morală și economică

a satelor se înfiripează temeinic, când pornește dela deprinderile locului; numai așa se va convinge adânc țaranul de foloasele școlii, când vede că învățătura își găsește imediata aplicare în viață potrivit nevoilor și felului său particular de a lucra, (A. Culea).

Mai ales astăzi e nevoie de a preface o parte din munca școlii în muncă pentru grădărit. Legumele constituie o parte covârșitoare din materiile de nutreământ. În urmare săteanul nostru trebuie învățat și datat să-și cultive fiecare părticică din grădina, sămănând legumele de lipsă, pentru a nu fi nevoit să le cumpere din târguri pe bani scumpi. Și în privința aceasta preotul și învățătorul trebuie să premerge cu exemplul.

La grădărit pot să deie elevii, chiar și cei mai mici, un folositor și binevenit ajutor. Sub povăta cuminte și supravegherea plină de bunăvoință a preotului și a învățătorului, fiecare grădină, fiecare intravilan părăginit, fiecare bucată de pământ nelucrat, chiar și băltoacele, cuiburile acestea de boală din cuprinsul și jurul satului, se pot ușor preface în cea mai frumoasă și folositoare grădină de legume. Exemplul elevilor din Germania și în urmă acestora al elevilor din orașele mai mari din patrie, poate servi în privința aceasta de îndemn și îmbărbătare. Dar pe lângă folosul ce ni-l aduce munca aceasta, mai rezultă un câștig de mare importanță: se cultivă în elevi predispoziția, dragostea de natură și înțelegerea ei.

Învățătorii în puterea funcțiunii lor sunt datori să îngrijească cu multă stăruință de cultivarea grădinei școlare. Ea trebuie întocmită astfel ca să fie miniatura corăspunzătoare a regiunii în care se află satul. O gră-

dină școlară bine întocmită, poate și trebuie să fie locul unde copiii se simt mai fericiți: ea are să facă din copiii noștri prietenii naturii și oameni buni, dedându-i a contempla firea cu plăcere și a se bucura de lucrarea și productivitatea ei. Prin o grădină școlară bine întocmită se cultivă o împreună lucrare a copiilor, spiritul social. (Schwabe).

3. Preoțimea și învățătorimea noastră e chemată să deie atențiunea cuvenită pomiculturii. E chinuitor aspectul ce ni-l ofer multe din satele noastre prin desăvârșita lipsă de pomi roditori. Parecă nime nu știe apreția însemnătatea ce o au pomii atât din punct de vedere economic, cât și din punct de vedere igienic. Din punct de vedere igienic, pentru că pomii cu frunzele lor improspătează și curăță aerul, din punct de vedere economic, fiindcă prin produsele lor gustoase au devenit un destul de bogat izvor de câștig.

Așteptăm în urmare și cu mult temei ca fiecare preot și învățător să-și întocmească câte o școală de pomărit și în consecință să-și planteze locurile potrivite cu pomi nobilitați, îndemnând credincioșii, preotul dela amvon, învățătorul dela catedră, să le urmeze exemplul, deslușindu-le foloasele ce le pot aduce pomii roditori, fără multă muncă și cheltueală. Căci întru adevăr pomii nu reclamă decât puțin loc și curățire de omide și de uscături toamna și primăvara, lucru, pe care îl pot săvârși și copii de școală.

Un al treilea ram, care asemenea ținem și dorim să se introducă și să se practice în satele noastre este albinăritul, un izvor de venit fără cheltueli și fără osteneală. Albina nu cere nici o îngrijire deosebită, puțin loc uscat, soare și curățenie. Ear ea,

FOIȘOARA

Ucraina și ucrainenii

— Insemnări —

Dreptul la viață liberă pentru Ucraina îl garantează nu numai cele 30 milioane, care formează poporul ucrainean, ci limba lor particulară, literatura lor, care are opere de valoare universală, poeziile lor lirice pline de o muzicalitate remarcabilă, cântecetele lor istorice prin care «se păstrează din generații în generații amintiri precise despre luptele poporului ucrainean cu turcii, tătarii și polonii», în fine toată istoria lor lungă și glorioasă.

Publicul mare românesc, puțin cunoaște viața și istoria acestui popor, cu care strămoșii românilor, din îndepărtate vremuri, au avut strânse legături de prietenie, fiind ei de-a aceeași lege și având aceeași dușmani cari i nelinișteau și voiau să le răpească neatârnat.

În secolul al XIV când Ucraina ajunge sub stăpânirea polonilor, eroii lor cari luptau pentru neatârnată pierdută, se adăposteau în Moldova.

Aceștia cu ajutorul lui Ștefan cel

Mare și Bogdan curăță Galiția întregă de poloni. Când moștenirea lui Ștefan ajunge în mâni slabe, un partid dintre boeri cheamă pe scaunul Moldovei pe viteazul cneaz Dumitru Vișnivotzki, care alungă pe turci și ocupă Iașii. Un alt fruntaș al cazacilor care ocupă scaunul Moldovei, este Ivan Potcoavă, de origine moldovan.

Vremurile acestea de bejenie sânt prinse în pagini strălucite, de un distins novelist român în următorul mod:

«Legătura cea mai strânsă între aceste două popoare o formează Petru Movilă mitropolitul Kievului din secolul XVII. Dânsul este fondatorul renumitei academii latino-slavone din Kiev, regeneratorul bisericii ucrainene. Petru Movilă este fiul unui domn moldovan plecat de pe scaun în urma unei furtuni lăuntrice. Numele lui este scris cu litere de aur pe paginile istoriei ucrainene».

Nu trebuie să trecem cu vederea nici pe hatmanul cazacilor zaporojneni, Bogdan Chelnitzky, care ca să se întărească față de poloni, cere pentru fiul său Timuș, urât de mama focului, pe Ruxanda cea frumoasă a lui Vasile Lupu. La peșit au venit 100 de mii de cazaci, cari după împrejurări puteau să se prefacă în nuntași,

sau în dușmani. Nunta s'a ținut la 10 August 1652; dar în anul următor, căzând Timuș în lupta dela Suceava, Ruxanda se întoarce iarăși în țara ei.

(Va urma)

Versuri soldățești

— Trimise de frații Lazăr, Gheorghe și Constantin Bordea din Ciugudiu de jos. —

I

Foae verde, foae creață,
Intr'o zi de dimineață,
Pe un munte înalt tare
Sa pornit lupta cea mare:
Șrapnelele cădea 'ntre noi
Ca picurile de ploii,
Ne 'mproșca năpraznic foc,
Doar să ne oprească 'n loc.
Maiorul, om curajos,
Nu se 'ntinde 'n «dekung» jos,
Ci prin foc se preumblă
Și din gură cuvântă:
— Dați, feciorii mei iubiți,
Pe dușmani să-i risipiți!
Dați mereu, și nu cruțați,
Pe dușman să-i «alăptați». —
Feciorii când auzeă,

Înainte s'aruncă,
Din șanțuri dușmani scotea,
Pe fugă iute-i puneă, —
Și-i vedeam împrăștiați,
Ca și znopii deslegați.

II

Frunzuliță de hemei,
Am pus mâna pe condei,
Pe condei și pe hârtie,
Să-ți trimit o carte fie
Pe o frunză de trifoi,
Să-mi scrii alta înapoi.
Eată-ți scriu, că mai departe,
Eu mă 'nchin cu sănătate,
Cu mult dor și cu iubire,
Să aflu de mine știre.
Îți scriu carte rotunjoară
Cu foc dela inimioară,
Cărticică 'n patru tungi,
Cu jale și vorbe dulci;
Cărticică 'n patru părți,
Să nu mi-o citească tăți,
Făr' singură dumneata,
Să-ți mai stâmperei inima.
Du-te, carte, du-te în pace,
Eu rămân, că n'am ce face.

în schimb cutreeră luncile și pădurile și adună din flori sucurile cele mai delicate, pentru a le preface în miere, care constituie astăzi un articol foarte căutat în piața lumii. Sunt oameni cari din miere își fac averi.

Afară de miere, care de altcum e bună și de leac, (mierea de flori de teiu și de salcâm), din fagurul de miere se mai produce ceară, asemenea un articol foarte folositor și mult căutat. Pentru noi chiar și din punct de vedere bisericesc e de mare preț, căci luminările, care se folosesc și se dau ca prinos la sf. biserică, trebuie să fie pregătite din ceară curată.

Povățuim și îndemnăm preoțimea și învățătorimea să se ocupe serios și cu ramul acesta al economiei, practicându-l în gospodăria lor. Credincioșii îndrumați în urmă de sfaturile preotului și ale învățătorului se vor da și dânșii cu albinăritul, cercând în mod serios să le urmeze exemplul. Dela învățător așteptăm, ca în legătură cu desemnul și mai ales cu șlōj-dul, să deprindă școlarii la pregătirea de coșnițe, rame și alte unelte trebuincioase pentru albinărit.

Prin satisfacerea îndatoririlor înșirate nădăjduim prefacearea în spre bine a satelor și premenirea materială și culturală a credincioșilor noștri și întărirea legăturilor de dragoste și alipire față de preot și biserică, și față de învățător și școală; nădăjduim desfundarea izvoarelor de viață nouă conștie și puternică, proprie să rupă zăgazurile și cătușele încercuirii noastre fără noroc.

Situația politică. Raporturile politice interne, după știri din Budapesta, se încurcă nu puțin, și anume din cauza *proiectului* de reformă electorală.

Guvernul dlui Wekerle încă tot nu dispune de majoritate în cameră, ear opoziția partidului muncii pretinde modificări, ce nu se pot admite din partea membrilor guvernului.

În cazul când compromisul, la care lucrează cu râvnă mai ales contele Ștefan Tisza, nu va isbuti, guvernului nu-i rămâne alt ceva de făcut, decât sau *prorogarea* camerei, sau *disolvarea* ei: două mijloace, în vremea de astăzi, deopotrivă de grele.

Contele Iuliu Andrăssy și contele Ștefan Tisza sânt chemați de Maiestatea Sa în audiență. Ambii bărbați de stat, împreună cu Wekerle, se află în Viena.

Zilele proxime vor lămurii astfel situația.

Republica și țarismul. Ziarele din Paris încep a sprijini ideea, ca Japonia intrând în Rusia să restabilească domnia *țarului*, cu ajutor dat din partea statelor Intelegerii. Ziarul Victoire redactat de Hervé susține, că venirea la putere a țarismului în felul acesta ar fi un lucru cu mult mai favorabil, decât în cazul când restaurarea monarhiei rusești s'ar face prin statele centrale.

Politica de posibilități

Sub acest titlu se publică în ziarul ieșan Acțiunea Română următoarele:

Împrejurările de mulțori influențează în mod hotărâtor, oferind soluțiuni nebănuite, ba chiar diametral opuse unui plan de mai înainte fixat. Niciodată ca în răsboiul de acum acest adevăr nu s'a evidențiat mai mult.

Individul, ca și o națiune, pot determina o acțiune; dar intervin alte împrejurări neprevăzute, care schimbă scopul și rezultatul urmărit.

Un complex de împrejurări hotărâsc anumite fapte, și chiar un fapt izolat, însă determinat, schimbă totul și împinge la soluții care n'au figurat niciodată printre posibilități.

Cine ar fi prevăzută vreodată revoluțiunea rusească cu fazele ei atât de curioase, triumful maximaliștilor, ieșirea din alianță a rușilor, formarea mai multor state în fostul imperiu al țarilor.

Toate aceste fapte neprevăzute au impus schimbări fundamentale în orient, prin urmare și în acțiunea noastră politică și militară. Răsboiul nostru avea un obiect precis, iar împrejurările au impus armatelor române să treacă Prutul pentru a salva avutul și viața fraților noștri basarabeni de urgia elementelor anarhice. Frații noștri de peste Prut ni-au cerut armatele noastre organizate, să-i apere de urgia bolșevistă și noi am trebuit să intervenim; eram datori să intervenim.

În asemenea condițiuni trebuie să ne convingem, că împrejurările dictează, și nu dorințele noastre baze pe idealism, pe dreptul în sine sau pe ademenitoare probabilități.

Nici cei mai profunzi doctrinari nu-și bazează formulele pe simple considerațiuni teoretice, ci din examenul aprofundat al realităților înconjurate scot formula.

În acest gigantic răsboi, mai ales pentru noi, s'au ivit atâtea fapte neprevăzute, încât ne-au pus într'o situație extrem de critică și delicată.

Nu putem prevedea ce se va întâmpla; dar știm că trebuie să avizăm la soluțiuni imediate, care să asigure existența statului.

Politica de posibilități trebuie preconizată și pentru aranjamentele din afară, și pentru organizarea dinăuntru, în asemenea împrejurări excepționale.

Dorința tuturor fiind prosperarea țării și curmarea relelor, ne vom întoarce la calea sigurelor posibilități, care ne indică cece avem de făcut, adoptând soluțiuni potrivite numai cu interesul și demnitatea noastră.

Situația în Rusia

Din Petrograd se anunță: *Lenin* a semnat decretul, prin care instituțiile de stat se transpun dela Petrograd la Moscova.

Consiliul comisarilor poporului a plecat tot acolo. Ca reprezentant al guvernului a rămas la Petrograd comisarul pentru instrucțiunea publică Lunetarski. Organele oficiale ale sovietului *Isvestia* și *Pravda* au apărut în 11 l. c. pentru ultima oară la Petrograd. De aici încolo au să apară în Moscova.

În urma deosebirilor de păreri între comisarii poporului în chestiunea de pace și răsboi Troțki, cum am anunțat, nu mai face parte din guvern. Conducerea afacerilor externe s'a încredințat lui *Cicerin*, care fusese secretar de stat în oficiul de externe.

Corporațiile diplomatice ale Intelegerii au *părăsit* Rusia, de teamă că în zilele cele mai de aproape Japonia va porni răsboiul împotriva Rusiei.

Despre ratificarea contractului de pace dela Brest-Litovsk, prin *congresul din Moscova* ținut în 12 l. c., nu se mai în-doeste nici presa engleză.

Tratatul cu România

La Iași. — Până în 19 Martie. — Aceeas sală.

În ședința plenară din castelul dela Cotroceni, ținută în 8 l. c. s'a exprimat dorința ca tratativele, întrucât este cu puțință, să primească un curs mai repede.

Conducătorul interimar din delegația română, ministrul *Argetoianu*, s'a alăturat la dorința aceasta și a propus, ca puterile centrale să-i dea în scris cuprinsul condițiilor de pace pentru a le prezenta guvernului român dela Iași.

Propunerea s'a adoptat și Argetoianu a plecat în 9 l. c. la Iași, de unde se înapoiază la București astăzi, în 14 Martie. Se așteaptă și sosirea din Anglia a ministrului plenipotențiar *Mișu*, care va fi prezidentul delegației române la încheierea păcii definitive. Este sigur, că până în 19 l. c. când expiră termenul armistițiului, România va semna tratatul în condițiile puse de puterile centrale, după ce aliații săi nu-i dau ajutor.

Sfaturile dela Cotroceni se țin în *aceeas sală*, în care consiliul de coroață hotărâse în August 1916 intrarea în acțiune a României, declarând răsboi monarhiei austro-ungare.

Mersul răsboiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

Raportul statului nostru major:

Budapesta, 11 Martie. (Of.) Lângă calea ferată Smerinco — Odesa am alungat de nou bande dușmane.

Pe frontul italian, în unele locuri, s'a redșteptat focul de artilerie.

Budapesta, 12 Martie, (Of.) Nimic deosebit.

Șeful statului major.

Raportul statului major german:

Berlin, 10 Martie. (Marele cartier general). Frontul *vestic*: Grupul de armate al principelui de coroață Rupprecht: Înaintările engleze de recunoaștere s'au continuat. Detașamente mai tari au atacat la sud de Monchy. Respingându-le am făcut prizonieri. Seara, în mai multe rânduri, luptă de tunuri.

Grupul de armate al principelui moștenitor german: Trupe de asalt au pătruns în șanșurile dușmane la nord de Reims și au adus prizonieri. Lupte întelejite de ambele laturi de Ornes.

Grupul de armate al principelui Albrecht de Württemberg: La nordvest și la vest de Blamont vie activitate de tunuri din partea francezilor. În urma unei pregătiri artileristice de mai multe ore, detașamente dușmane tari au atacat după amezii între Ancerville și Balonviller și au pătruns pe unele locuri în șanșurile noastre dinainte. În fața contraatacului nostru, dușmanul s'a retras în pozițiile sale de unde plecase. Trupe de asalt din Württemberg, miliție din Nassau și aruncători de mine, la un atac asupra pozițiilor franceze dela sudvest de Markkirch, au făcut prizonieri un ofițer și 36 de soldați.

În ultimele două zile au fost împușcate 28 aeroplanе dușmane și un balon captiv.

Dela sate

— Corespondență din Săliște —

— Probleme de creștere. — Dorințe și năzuințe. — O frumoasă rugăciune. —

O creștere sistematică și îngrijire religioasă, a ucenicilor de la diferite meserii și negoțuri, se are în vedere prin îndrumările circulare cu nr. 9893 școl. — 1917.

În această circulară căpeteniile bisericii noastre cheamă preoțimea, pe învățători și pe toți intelectualii, la «munca de ocrotire și îngrijire sufletească» a clasei mijlocii de mână.

Știm că multe dintre calfele noastre, mai pe urmă măestri, dacă nu s'au lăsat înghițiți cu totul de curente străine, totuși în viața lor au rămas cei mai îndepărtați de cele sfinte, cei mai indiferenți creștini.

Adevărat că răsboiul, acest mare dascăl al lumii, a frezit pe unii din nepăsare, îndreptându-le pașii în căutarea mână-găerii și-a întăririi sufletești spre casa Domnului. «Mult îmi pare rău astăzi, că am stat departe și astfel n'am putut până acum afla, ce liman calduros, ce izvor de învățători întăritoare este biserica, — zicea unul cu prilejul unei discuții, — mult îmi pare rău, căci n'aș fi lăsat să treacă duminică sau sârbătoarea, să nu caut a mă împărtași de darurile bogate ale bisericii creștine»...

«E porunca cinstei noastre de neam să ne unim energiile și munca noastră a tuturor, pentru a da mână de ajutor acestor mlădițe tinere, acestor băeți fără razim sufletec, cari mâne vor plăti cu vârf și îndesat tot binele ce i-l-a făcut neamul prin noi»...

Eată chemarea sfântă și îndatoritoare a conducătorilor noștri!

Un mare învățat german ne spune: «Am crezut totdeauna, că neamul omenesc se va putea îndrepta numai așa, dacă se va îndrepta tinerimea».

Dacă voim să ne asigurăm trăinicia și pe mai departe, să căutăm a înmulți numărul ucenicilor noștri, a măestrilor de mână, îndemnându-i să îmbrățișeze căm-purile de muncă, pe care le brazdează plugul de aur al meseriilor și al negoțului.

Nici când nu s'a manifestat mai lămurit însemnătatea meseriilor și a negoțului pentru noi, ca azi, în frământările uriașe ale popoarelor. Meseriile și negoțul, împreună cu lucrarea înțeleaptă a pământului, vor fi plămâni, prin cari va putea răsufla și prospera în viitor mult încercatul nostru popor. Formarea unei clase mijlocii puternice, de economi cinstiți, meseriași și neguțatori vrednici, întemeiată și

Pe celelalte fronturi nimic nou.

Berlin, 11 Martie. (Marele cartier general). Frontul *vestic*: Activitatea de artilerie și de aruncarea minelor s'a reinceptut spre seară. Lucrarea vie de recunoaștere se continuă într'una. Detașamentele noastre, pe mai multe puncte ale frontului din Flandra, în ținutul Armentieres și pe țărmul vestic al Meusei, au străbătut în șanșuri dușmane și s'au napoiat cu prizonieri și cu mitralieje.

Cu prilejul unei întreprinderi germane la nordost de Reims, a funcționat earăș unul din reflectoarele franceze îndreptat asupra catedralei din Reims.

Frontul *răsăritean*: La nordost de Bachmanș și la Rasdelnaia, — lângă calea ferată Smerinco și Odesa, — am împărșiat bande dușmane.

Pe fronturile celelalte nici o noutate.

Berlin, 12 Martie. (Marele cartier general). Frontul *vestic*: Artileria dușmană a dezvoltat activitate vie în zorii zilei pe numeroase locuri din front, cu deosebire între Lys și Scarpe. În orele de seară lupta de focuri s'a reinceptut mai de multe ori. Pe teritorul din fața pozițiilor s'au dat lupte mai mici de infanterie. Focul artileriei engleze, îndreptat asupra localităților din dărătul nostru, a cerut numeroase jertfe din șirul locuitorilor francezi. Și orașul Cambrais a fost atins de gvoanțele tunurilor de cel mai mare calibru.

Ca răsplată pentru atacurile din 9 și 10 Martie ale aviatorilor dușmani asupra orașelor Stuttgart, Esslingen, Untertürkheim și Mains, aviatorii noștri în noaptea ultimă au bombardat, cu succes și din greu, Parisul. Sublocotenentul baronul Richthofen a secerat a 27-a biruință aeriană.

Pe celelalte fronturi nimic nou.

Ludendorff.

crescută pe piatra credinței creștinești, să fie încă multă vreme obiect de căpetenie al strădaniilor noastre.

Intelectualii noștri cari aproape toți sunt născuți și crescuți la sate, și dintre cari o parte însemnată se găesc pe la orașe în slujbe, să-și aducă fiecare aminte de fiii părăsiți ai satului lor, și pogorându-se mai des în mijlocul lor și al consătenilor de odinioară să vină în ajutorul conducătorilor noștri, îndemnând a «lege, în drumul acestei vieți, calea bună, dreaptă și ducătoare la scop, a meseriilor.

Circulară cu îndrumări bune s'au dat de corporațiunile noastre bisericești; dar, durere, puțin se execută, cum ar fi de dorit.

Mare pagubă ar fi pentru toți, dacă și circulara amintită ar rămânea numai să sporească hărțile prăfuite de prin arhive. Spre a traduce îndrumările ei în fapte concrete și folositoare, circulara consistențială a îndemnat pe conducătorii Săliștei să facă și ei mai mult ca în trecut și să îndeplinească cerințele vremii.

Într'o conferință comună, a preoților și învățătorilor, din Săliște, s'a întocmit un program, după care începând dela Duminica Fiului răcâcit până la a Floriilor, ucenicii dimpreună cu servitori și servitoare să fie trimiși regulat la slujba Vecerniei, având în legătură cu evanghelia zilei a li se da din partea preoților învățăturile trebuincioase. Iar dela această dată, conform circularei, la începutul fiecărei luni. Într'o ședință a comitetului parohial, fiecare ucenic, sau mai mulți aflători la un singur stăpân, și-au primit pe unul dintre fruntași ca patron.

La prima Vecernie, pe înțelesul tuturor a plămăcit cuvântul evangheliei părintele protopop Dr. Ioan Lupaș. Potrivit cu textul evangheliei «fă-mă ca pe unul din argații tăi», a arătat înțelesul adevărat al slujbei de ucenic și servitor, care nu e de loc umilitoare pentru nimenea, ci dimpotrivă, folositoare, învățând multe lucruri bune și frumoase. Sfînția Sa din bogăția învățăturilor sfinte le-a întocmit și-o frumoasă rugăciune, care rostindu-o în vreme cu răgaz, să le țină pururea trează pe departe credința și iubirea față de Dumnezeu, iar pe de alta față de stăpânii lor.

Cuprinsul rugăciunii este următorul:

«Ostenim lucrând cu mâinile noastre».

Pavel I. Corint. IV. v. 22

«Doamne, păzitorul vieții mele, Dumnezeu care îndreptezi toate cu necăpștină Tu înțelepciune și le ocrotești cu părintească Ta purtare de grijă! Tu ne-ai rânduit pe noi, să ne câștigăm hrana vieții în sudoarea feții

și să ne agonisim pânea cea de toate zilele, slujind pe alții lucrând cu mâinile noastre. Ajută-mi Doamne, să-mi pot îndeplini datorințele mele spre mulțămirea părinților, stăpânilor și învâțătorilor noștri și spre lauda numelui preasfânt al Tău. Pe Tine Te rog, Părinte sfinte, să-mi dai sănătate, putere și voce de a munci cu spor întru toate. Ajută-mi, ca toate învățăturile și sfaturile bune ale stăpânilor mei să le pot îndeplini todeauna spre folosul lor, și spre binele și înaintarea mea. Nu mă lăsa niciodată, să dau uitării cuvântul Sfântului apostol Pavel, că numai purtând sarcina unui altuia, vom putea împlini legea lui Cristos. Așa, Doamne, fă să pot purta todeauna cu voie bună, cu credință și cu vrednicie sarcina stăpânilor mei, aducându-mi aminte că cine-i slugă, nu-i stăpân, și din masa cui mă hrănesc, cuvântul aceluia trebuie să-l ascult și să-l împlinesc. Ajută-mi, Doamne, ca orice ostăneală să mi se pară ușoară, îndeplinind la vreme și fără poruncă deosebită tot ce se ține de slujba mea zilnică. Dă-mi pricepere și virtute, ca pe stăpânii mei niciodată să nu-i înșel, nici să-i mințesc, nici să-i păgubesc, nici cu purtări necuvincioase, cu vorbe spurcate și cu nesupunere să nu le amăresc sufletul; nici în fața lor, nici în ascuns să nu-i vatăm, să nu-i clevetesc, să nu-i pismuiesc, ci todeauna cu cinste, cu bună cuviință și cu dragoste să urmez sfatul lor, ca al unor părinți și învățători ai mei. Căci numai așa voi putea aștepta, ca și ei să-mi plătească cu drag și în măsură deplină simbria mea. Numai prin sânguință fără preget, prin credință fără vicieșug și prin dreptate fără șovăială mă voi putea face și eu vrednic de încrederea lor părintească și de binecuvântarea cerească, pe care mila Ta, Doamne, o revarsă asupra celor buni, dreți și credincioși.

«Binecuvântă, Doamne, și pe stăpânii mei cu binecuvântările Tale trupesci și sufletești. Sădește în inima lor bunăvoință față de mine, îndelung răbdare și blândete, ca dacă voi greși ceva fără voia mea, nu din răutate, ci din neștiință, să nu mă pedepsească cu asprime, ci să mă ierte și să mă îndrepte pe calea cea bună. Iar când nu mă voi purta, cum cere slujba mea și sfânta legea Ta, Doamne, atunci îndeamnă-i, să nu treacă cu vederea greșelile mele, ci muștrându-mă cu milă, să mi le descopere fără întârziere, ca să le pot îndrepta.

«Și mai pe sus de toate ajută-mi, Doamne, ca să mă închin și să slujesc Ție ca unui Dumnezeu adevărat și Părinte ceresc, nu cu frica unui rob, ci cu supunere fiiască. Dă-mi înțelepciune, ca să păzesc legea Ta și să o țin cu toată inima; fă-mă să umblu todeauna în calea poruncilor Tale, ca să fie cuvântul Tău candela picioarelor mele și lumina cărărilor mele (Ps. 119), ca să mă pot învrednici și eu de chemarea Mântuitorului: bine slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost pus, peste multe te voi pune, intră întru bucuria Domnului Tău, — Căruia se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea în veci. Amin».

Correspondent.

Formele cultului bisericesc

II

Paralel cu împodobirea locașurilor dumnezeiești, ia și cultul desvoltare tot mai bogată introducându-se în sfânta Liturgie unele cântări datorite celor mai însemnați imnografi ai bisericii. Iar pentru uniformizarea cultului în toată biserica se scriu încă în sec. IV. regulile și precepte, cum are să se săvârșască cultul dumnezeesc; ele se cuprind în cartea bisericească numită *Typicon*.

Din secolul al IV-lea și al V-lea avem cunoștință despre cele 3 Liturgii ale bisericii creștine, cari cu unele adaosuri făcute prin secolul al V-lea și al VI-lea s'au păstrat până în ziua de azi în forma lor originală. Cea mai veche liturgie se amintește e *Liturgia bisericii din Ierusalim* a cărei compunere se atribuie celui dintâi episcop al aceleia, *apostolului Iacob, fratele Domnului*.

Această Liturgie e foarte întinsă. Din cauza aceasta n'a putut fi introdusă în întreaga biserică, ci se săvârșește numai odată într'un an, în biserica din Ierusalim, în ziua Sfântului Iacob.

Tot din timpurile cele mai vechi ale bisericii se amintește o *Liturgie*, atribuită primului episcop al Alexandriei, *evangelistului Marcu*, învățăcel al Apostolului Petru; din aceasta să se fi desvoltat misa romană,

ce se întrebuințează până azi în biserica apusului.

Liturgia Sfântului Iacob s'a prescurtat și preluat de *Sfântul Vasile cel mare*, episcopul Cesarei Capadochiei (370—379), și cunoscută sub numele de Liturgia Sfântului Vasile, se săvârșește în biserica ortodoxă de 10 ori pe an, și anume: în cinci Duminici ale postului mare, în Joia și Sâmbăta mare, în ajunul Crăciunului și al Bobotezii și în 1 Ianuarie (ziua Sfântului Vasile).

Liturgia sf. Vasile a prescurtat-o mai târziu *Sfântul Ioan Gură de aur, arhiepiscopul Constantinopolului* (378—404), care liturgie deveni generală în biserica orientului și se săvârșește până azi în toate zilele și sărbătorile anului, restrângându-se a Sfântului Vasile numai la cele 10 zile amintite.

Deosebirea între cele două Liturgii stă în rugăciunile ce le rostește preotul în altar, în cântarea născătoare și a Sfântului Vasile.

Deosebită amintire merită *Liturgia înainte sfântă* (liturgia praesancificata), atribuită *Sfântului Grigorie cel mare*, *Dialogul* (590—604). Aceasta a fost alcătuită din motivul ca în timpul postului să se servească o altă liturgie de conținut mai trist, fără aducerea jertfei celei fără de sânge, deoarece aducerea jertfei euharistiei se privea ca o serbare de bucurie.

Pentru ca credincioșii să fie și în timpul postului împărțășiți cu sfintele daruri, s'a introdus această liturgie, în care darurile se sfîntiau înainte, la liturgia Sfântului Ioan sau a Sfântului Vasile, de unde se și numește: Liturgia darurilor înainte sfînteite, liturgia praesancificată.

Pregătirea pentru această Liturgie se face în Sâmbetele sau Duminicile postului mare, când la Liturgia Sfântului Ioan sau a Sfântului Vasile se face jertfa cea fără de sânge și pentru zilele cealalte ale săptămânii scoțându-se atâția agneți, câți sânt de trebuință pentru zilele, în care se prescrie Liturgia Sfântului Grigorie, împreunându-se cu această ceremonie și vecernia.

Deoarece Liturgia Sfântului Grigorie e străbătută de misticism, precum și cântările ei străbătute de melodii mai duioase, se dă întregului serviciu un timbru de tristeță. Prin această liturgie nu s'a alterat caracterul trist, care trebuie imprimat zilelor postului mare.

Cu puține schimbări avem și folosim în biserica noastră cele trei liturgii, amintite în urmă, astfel cum s'au săvârșit aceste în secolul prim al erei creștine; și precum s'a fixat în acei șase secolii ai bisericii creștine toată credința creștină în dogmele și canoanele aduse de sinoadele ecumenice, tot astfel și pe terennul cultului dumnezeesc se cuprind în amintirile Liturgii toate regulile și preceptele referitoare la adorarea lui Dumnezeu.

Schimbările făcute în cult sânt în deosebi pe terennul muzicii bisericești, unde se semnalează progres însemnat, cercând compozitori celebri să îmbrace cântările liturgice în astfel de melodii, care să fie în deplină armonie cu conținutul lor sublim. Deci textul liturgic a rămas acelaș, numai privitor la interpretarea lui s'au făcut și se fac progrese însemnate.

Convocare

Secțiunea sibiană a *Reuniunii de patronaj ardelen* își ține adunarea generală ordinară din anul curent *Sâmbătă în 16 Martie 1918* după amiază la 5 ore în Nagyszeben (Palatul justiției, etajul I), la care se invită *On. membri și toți cei ce se interesează de cauză*.

Dr. Adolf Wiedorn,
Prezident al secției.

Obiectele adunării generale:

- 1. Prezidentul afacerilor secției deschide adunarea.
- 2. Socolile de încheere ale anului 1917; hotărâre privitoare la darea absolutului pe temelul raportului făcut de comisiunea de revizie.
- 3. Bugetul pe anul 1918.
- 4. Raportul secretarului.
- 5. «Statul și Tu» (Az állam és Te), (Der Staat und Du), cuvânt ocazional, ținut de principele *Dr. Carol E. Hohenlohe*, preposit.
- 6. Alegerea comisiunii de revizie.
- 7. Intregirea comitetului.
- 8. Organizarea și ocuparea postului de secretar al afacerilor.

NOUTĂȚI

Nou născutul arhiduce. Din Viena se anunță, că botezul noului arhiduce, născut în 10 Martie, s'a făcut în 12 l. c., în castelul dela Baden. În botez i s'a dat numele: *Carol Ludovic Maria Francisc Iosif*.

Distinctie. Din Viena se anunță, că Maiestatea Sa a acordat prim-ministrului austriac, cavalerului *Seidler*, diamantele la marea cruce a ordinului Sfântul Ștefan.

Adunare generaia. Sâmbătă în 16 Martie n., la orele 11 înainte de amiază se ține în sala de ședințe a comitatului nostru adunarea generală extraordinară a comitetului municipal din comitatul Sibului. La ordinea zilei: Alegerea alor patru membri în comisiunea de revizuire a propunerilor pentru ajutoare ca despăgubiri de război.

Constituirea delegațiilor și eforiei școlaelor centrale din Brașov. Citim în G. T.: În ședința de Marți seara s'au constituit delegațiile noastre școlare, alegându-se de președinte pe directorul *Arseniu Vlaicu*, de vicepreședinte pe avocatul *Nicolae Garoiu*, și de secretar pe profesorul *Nicolae Sulică*. Membrii ai eforiei au fost aleși din partea parohiei sf. *Nicolae: N. G. Furnică, A. Lupan, P. Muntean, I. Prișcu, D. Roncea și A. Vlaicu*, iar din partea parohiei din cetate: *I. Bidu, N. Garoiu, I. Lenger, Dr. E. Mețianu, G. Stănescu și N. Sulică*. Alegerea s'a făcut în toate cazurile prin aclamație. În ședința de Miercuri seara s'a constituit eforia școlaelor, alegându-se de președinte *Dr. E. Mețianu*, de vicepreședinte *A. Vlaicu* și de econom *G. Stănescu*.

† **Octavian Bonfiniu-Banfi**, preot, profesor gimnazial în Blaj, a răposat Vineri în 8 l. c. la orele 11 seara, în anul al 62-lea al etății, și al 27-lea al căsătoriei, după împărțășirea cu sf. Taine. În mormântarea i s'a făcut Luni, în 11 l. c. la orele 2 d. a., în cimiterul gr-cat. din Blaj. Odihnească în pace!

Cai pentru economi. În interesul lucrărilor agricole în toată țara, comănduirea armatei a hotărât să pună la dispoziție economilor pe vremea verii 3000 de cai, și anume 1500 în luna Iunie, și 1500 în luna August.

Din 1 April până în 29 Septemvrie. Socolirea timpului de vară s'a dovedit foarte practică în tot cursul războiului actual. Acum se introduce de nou. Și anume, se începe în 1 April noaptea la 2 ore (când ceasurile au să arate ora 3). Se sfârșește la 29 Septemvrie noaptea la 3 ore (când ceasurile au să arate ora 2).

În *Germania* va dura socolirea timpului de vară din 15 April până în 16 Septemvrie.

Fidanțare. Domnișoara *Veturia Firu* din Oradea-mare, și *Dr. Ioan Matei*, medic, logodiți.

Moartea unui scriitor. În München a murit cunoscutul scriitor dramatic și actor german *Frank Wedekind*, o individualitate originală a literaturii moderne. A avut mulți aderenți și mulți adversari.

Mai toate dramele lui *Wedekind* au produs senzație. Critica aspră le-a osândit de multeori pentru cuprinsul lor grotesc și bizar. S'au jucat mai în toate teatrele piesele sale: *Deșteptarea primăverii*, *Spiri-tul pământului*, *Hidalla*, *Cutia Pandorei ș. a.*

Spania și Gibraltarul. Ziarul *Homme Libre* al lui *Clémenceau* face propunerea, ca Spania să renunțe la Tanger și la teritoriile sale din Maroc în favoarea Franței. În schimb Anglia să-i cedeze Gibraltarul.

Zăpadă în Franța. Pe frontul vestic au căzut zilele acestea mari ninsori, care împedecă operațiunile. Activitatea tunurilor totuși este vehementă de amândouă părțile.

Femei la univ.șitate. Se anunță din Constantinopol, că la facultatea filozofică a universității de acolo pot asculta prelegerile publice și femeile.

Secvestrarea întreprinderilor străne din România. Comandamentul militar german din București, publică în ziare o serie de anunțuri, prin care scoate la licitație avutul străinilor inimizici aflători în România precum și partea lor de acțiuni la întreprinderile române: fabrici, bănci etc. Licitațiile se vor ține în luna Martie. Comandantul militar a numit lichidatori, cari vor declara toate acțiunile vechi ale societăților ca anulate și va emite acțiuni nouă

care vor fi date cetățenilor neutrali, aliați sau români, în schimbul acțiunilor vechi, iar celelalte acțiuni, care s'au convenit cetățenilor inimizici: *Anglia, Franța, Italia, Belgia* etc. vor fi vândute prin licitație și probabil cumpărate de diferite bănci germane.

Măncați pâne mai puțin! Un francez întors dela Londra scrie lucruri interesante, observate în viața englezilor de astăzi. Străzile Londrei sânt pline de trupele soldaților infanteriști și tunari, precum și de așise mari, unde publicul este făcut atent să facă economie în toate.

Placatele cele mai multe din capitala engleză cuprind vorbele, tipărite cu litere cât pumnul: *Măncați pâne mai puțin!* Patronul unui restaurant a fost pedepsit cu o sută de livre, pentru că a dat mușterilor săi cevaș mai multă pâne, decât este cantitatea maximală. Pe filmele multor cinematografe se citeșc în toată seara: *Măncați pâne mai puțin!*

Acum știu și oamenii dela Londra, ce va să zică războiul.

Câștig de război înainte cu 300 ani. Războiul actual pe mulți i-a adus la sapă de lemn. Dar pe alții i-a favorizat. Așa a fost și în războiul de 30 de ani (1618—1898). *Wallenstein* când s'a retras din comandă avea 9 milioane florini. *Contele Hohenlohe* a câștigat în serviciul suedez 117,000 taleri.

În amintirea iubiților răposați. *Domnii Ioan Radu*, administrator parohial în Paloș, și *Aurel Ștefan*, învățător în Crihalma, au binevoit a dărui în amintirea protopresbiterului *Ioan Bercan* din Cohalm câte 2 cor. la «*Legatul Ilarie Chendi*» pentru ajutorarea copiilor săraci din Dârlos, aplicați la meserii, iar domnul *Dr. George Ciupe*, paroh în Baba (comitatul Solnoc-Dobăca), a dăruiit 5 cor. în memoria profesorului *Dr. Șpan*, la Fondul *Dr. P. Șpan* pentru ajutorarea copiilor de moți aplicați la meserii. Pentru prinos exprimă sincere mulțumite: *Vic. Tordășianu*, prezidentul Reuniunii sodalilor români din Sibiu.

La „Reuniunea română de înmormântare din Sibiu”, au fost primiți, cu taxa de 2 cor. pentru înscriere și cu câte 60 bani de plătit după cazurile de moarte ce se vor ivi între membri, — următorii membri noi: *Ioan Beu*, fost primar în Apoldul inf. și soția sa *Maria n. Iuga*; notarul penzionat *Ioan Halalai*, comisar r. de dare și soția sa *Lucreția n. Acelenescu* (Sibiu); *Dionisie Schiopu*, econom și soția s'a *Paraschiva* și *Ioan Schiopu*, econ. din Porumbacul inf., înscriși la stăruința parohului *Demetriu Mandea* de acolo; *Dr. George Ciupe*, paroh în Baba (comitatul Solnoc-Dobăca); *Procopiu Costea*, paroh și soția sa *Lucia n. Popescu*, *Valeria Costea*, fică de preot, *Dominic Costea*, fiu de preot, *Gligor Costea*, cantor și soția sa *Eugenia n. Florea*, toți din Ighiel (comit. Alba infer.) și *Dr. Octavian Costea*, secretar consistorial (Sibiu); *Moise Prația*, econ., și soția *Paraschiva n. Vasian* și *Nicolae Prația*, înv., toți din Bucium-Poieni. Ajutor statutar s'a plătit după răposatul membru *Maria Cristea n. Cristea* din Ocna Sibului, cu care numărul membrilor răposați din sinul Reuniunii a ajuns la 340. Inscieri de membri noi se fac la cassarul substituit dl *Timotei Popovici*, prof. sem. (Strada Cisdădiei Nr. 7, etaj).

Contribuiri pentru sanator. În scopul clădirii sanatorului pentru tuberculoși au dăruiit în răstimpul dela dela 1 până în 8 Martie a. c. următorii: *Francisc Gottwald* 1 cor., *Ludovic András* 10 cor., *Ioan Gromes* 50 cor., *Iosif Lex* 2 cor., 1%, contribuiri benevole 18 cor. 68 fileri. Direcțiunea Cassei de asigurare a muncitorilor din cercul sibiian mulțumește călduros și primește și mai departe daruri pentru sanator.

Teatru cinematograf. Joi și Vineri, în 14 și 15 Martie, se dă la *Apollon*, în Strada *Schewis*, piesa: *Umbrela Sfântului Petru*. Începutul la 6½ și 8½, seara. În pregătire: *Loja Nr. 13, Fedora, Un strop de venin, Patimile Domnului*.

Cancelaria tehnică

a lui

Mihail Ittu, priminginer silvic
Nagyszeben-Sibiu, Str. Șaguna Nr. 8

Efectuește măsurări (orașe, domenii întregi, drumuri etc.) și compune planuri, prețu-este păduri și domenii întregi, primește (15) afaceri urbariale. 6—12

„Insoțire de credit în Dombos”. — „Dombosi hitelszövetkezet”.

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1917.

Activa—Vagyon.		Mérleg számla 1917. évi december hó 31-én.	Pasiva—Teher.	
		K f		
Cassa în numărar — Pénztár készlet		299.08	Cvoto — Üzletrészek	1,520.00
Imprumuturi — Kölcsönök		17,618.94	Fondul de rezervă — Tartalék alap	1,371.91
Mobilier — Felszerelés		429.82	Depunerii spre fructificare — Betétek	15,339.45
Cvoto restante — Hátralékos üzletrészek		60.00	Interese transitoare ant. — Előlegezések	139.82
			Profit curat — Tiszta nyereség	36.66
		18,407.84		18,407.84

Contul Profit și Perdere.

Spese—Kiadások.		Nyeresség- és Vesztesség számla.	Venite—Bevételek.	
		K f		
Int. după dep. spre fruct. — Betéti kam.		867.31	Interese și proviziuni — Kamatok és jutalékok	2,092.01
Int. după reescont — Vizleszámit. k. m.		577.20		
Spese de administ. — Kezelési költségek		149.10		
Remunerație — Jutalomdíj		200.00		
Dare de stat, arunc. com., comitatens etc.		168.46		
10% dare după interesele depunerilor				
10% betéti kamatazó		86.73		
Porto postal — Porto		6.55		
Profit curat — Tiszta nyereség		36.66		
		2,092.01		2,092.01

Ioan Drăghicium. p., contabil — könyvelő.

Dombos, la 31 Decembrie 1917. — Dombos, 1917 december hó 31-én.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Ioan Schiau m. p., Nicolae Drăghicium. p., Gheorghe Neagoș m. p., Nicolae Husariu m. p. preșident — elnök.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu regiștrele însoțirei. — Alulirott felügyelő bizottság jelen számlákat megvizsgáltuk és a szövethozat könyveivel összehangzóknak találtuk.

Dombos, la 10 Februarie 1918. — Dombos, 1918 február hó 10-én.

Andrei Boeriu m. p., preșident — elnök.

Ioan Muntean 47 m. p., Gheorghe Cismaș m. p., Ioan Muntean m. p., Ioan Ștrompea m. p.

„PLUGUL”,

bancă populară, ca însoțire de credit și economii în Brăznic. — népbank, mint hitel- és gazdasági szövethozat Brizniken.

Convocare.

Domnii partași ai băncii populare «PLUGUL», însoțire de credit și economii în Brăznic se convoacă în sensul statutelor la

a IV-a adunare gen. ordinară,

care se va ține în 31 Martie st. n. — eventual în sensul §-ului 24 din statute, — în 14 Aprilie st. n., la orele 3 p. m., în localul școlii confesionale, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Constituirea și deschiderea adunării.
2. Raportul direcțiunii, prezentarea conturilor bilanț și profit și perdere, raportul comitetului de supraveghiere. Aprobarea acestora și absolvirea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
3. Impărțirea profitului curat.
4. Modificarea §-ului 1 din statute.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere și a unui membru în direcțiune.
6. Eventuale propuneri.

Brăznic, la 10 Februarie 1918.

1-1 (50)

Direcțiunea.

Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1917.

Activa—Vagyon.		Mérleg számla 1917. évi december hó 31-én.	Pasiva—Teher.	
		K f		
Cassa în numărar — Pénztárkészlet		1,046.03	Pártașii — Üzletrészek	1,054.00
Imprumuturi — Kölcsönök		2,018.00	Fond de rezervă — Tartalék alap	293.73
Efecte — Értékpapírok		200.00	Fond cultural — Közművelődési alap	237.11
Marfuri în pravălie — Árak a nyílt boltban		16,544.46	Depunerii — Betétek	8,238.90
Mobilier — Bútorozat		50.00	Imprumuturi proprii — Saját kölcsönök	10,000.00
După amortizare — Leírás után		450.00	Profit curat — Tiszta nyereség	444.75
		20,268.49		20,268.49

Contul Profit și Perdere.

Spese—Költségek.		Nyeresség- és Vesztesség-számla.	Venite—Jövedelmek.	
		K f		
Inter. după dep. — Betétek utáni kamatok		125.48	Interese dela imprumuturi — Kölcsönök utáni kamatok	132.59
Interese după imprum. proprii — Saját kölcsönök utáni kamatok		434.28	Proviziuni — Illetékek	65.42
Dare — Adó		16.66	Profit dela pravălie — Bolt jövedelme	2,398.48
Salare — Fizetések		1,090.00		
Chirie — Házbér		60.00		
Spese de administ. — Üzleti költségek		275.32		
Spese de fondare — Alapítási költségek		100.00		
Amortizări — Leírások		50.00		
Profit curat — Tiszta nyereség		444.75		
		2,596.49		2,596.49

Brăznic, la 31 Decembrie 1917. — Briznik, 1917 december hó 31-én.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Iuliu Josan m. p., Petru Pogan m. p., Rusalim Josan m. p., Petru Incican m. p. preșident — elnök.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine. — Alulirott felügyelő bizottság jelen számlákat felülvizsgáltuk és azokat rendben találtuk.

Brăznic, la 10 Februarie 1918. — Briznik, 1918 február hó 10-én.

Roman Josan m. p., preșident — elnök. Nicolae Fărău m. p., George Iuga m. p.

Redactor responsabil Dr. Gheorghe Comșa.

„ZLAGNEANA”,

institut de credit și economii, societate pe acții în Zlagna. — takarék- és hitelintézet, részvénytársaság Zalatnán.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «ZLAGNEANA», societate pe acții în Zlagna, se convoacă la a

Meghívó.

A «ZLAGNEANA», takarék- és hitelintézet részvénytársaság t. részvényesei ezennel meghivatnak a

XX-ik rendes közgyűlésre,

mely az intézet helységében 1918. évi március hó 28-án, esetleg április hó 4-én d. e. 10 órakor fog megtartatni a következő

XX-a adunare generală ordinară,

pe 28 Martie eventual 4 Aprilie st. n. 1918, la 10 ore a. m. în localul institutului.

Program:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale, dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul direcțiunii, bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Statorirea bilanțului, fixarea dividendei, distribuirea profitului curat și votarea absoluturului.
4. Alegerea a 2 membri în direcțiune cu mandat pe 5 ani.
5. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1918.
6. Propuneri intrate conform statutelor § 20.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare generală, sunt rugați să-și depună pe lângă revers cel puțin cu 3 zile înainte de adunarea generală la casa institutului sau la vreunul din institutele financiare membru la «Solidaritarea» acțiunile pe numele lor, respective pe numele acestora pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență.

Zlagna, la 25 Februarie 1918.

1-1 (51)

Direcțiunea.

Tárgysorozattal:

1. A közgyűlés megnyitása és alakulása, intézkedések a jegyzőkönyv hiteltelítésére.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1917. üzletéről és az évi mérleg.
3. A mérleg megállapítása, osztalék megállapítása, határozat a tiszta haszon hováfordítása iránt és a felmentvény szavazása.
4. 2 igazgatósági tag választása 5 évre.
5. A jelenléti jegyek megállapítása 1918 évre.
6. Indítványok az alapszabályok 20. § a értelmében.

Azon részvényesek, kik a közgyűlésen akar személyesen, akár megbízott útján résztvenni óhajtanak, felkérnek, hogy részvényeiket és meghatalmazásaikat elismervény ellenében legalább 3 nappal a közgyűlés előtt letétbe helyezzék az intézet pénztáránál, vagy más pénztározatnál, amely tagja a «Solidaritarea»-nak.

Zalatna, 1918 február hó 25 én.

Az igazgatóság.

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1917.

Activa—Vagyon.		Mérleg számla 1917. évi december hó 31-én.	Pasiva—Teher.	
		K f		
Cassa — Pénztár		6,989.18	Capital social — Társasági alaptőke	100,000.00
Cambii — Váltók		108,946.50	Fond de rezervă — Tartalék alap	68,722.94
Imprum. ipotecare — jelzálog kölcsönök		31,399.38	Fondul cultural — Közművelődési alap	1,461.82
Depunerii proprii — Saját betétek		239,015.19	Depozite spre fructificare — Betétek	451,969.42
Efecte — Értékpapírok		159,716.00	Dividendá neridicată — Fel nem vett osztalék	1,101.00
Debitori în Cont-Curent — Adósok a folyószámlán		29,910.65	Interese transitoare — Átmeneti kam.	553.65
Casa institutului și alte realități — Intézeti ház és más ingatlanok		48,034.89	Diverse conturi creditoare — Külömbző hitelező számlák	7,042.48
Mobilier după amortizare — Felszerelés a törlesztés utáni		1,500.00	Profit curat — Tiszta nyereség	6,629.07
Pozíții transitoare — Átmeneti tételek		11,968.59		
		637,480.38		637,480.38

Contul Profit și Perdere.

Eșite—Kiadások.		Nyeresség- és Vesztesség számla.	Venite—Bevételek.		
		K f			
Interese: — Kamatok:			Interese: — Kamatok:		
după depunerii spre fruct. — betétek után		17,890.22	dela escont — a leszámított váltóktól	22,375.65	
după fondul de rezervă — tartalék alap után		2,607.63	20,497.85	dela hipotecă — jelzálogkölcsönöktől	3,301.82
Dare: — Adók:			dela depunerii proprii — saját betétektől	6,016.62	
directă și comună — egyenes és községi		3,839.20	dela debitori în Cont-current — folyószámla adósoktól	2,291.53	
10% după int. depunerii			dela efecte — értékpapiroktól	7,444.00	
10% a betéti kamatazó		1,789.02	5,628.22	Chiria casei institutului — Intézeti házbér	2,250.00
Spese: — Költségek:			Profit la magazin — Nyereség a raktártól	194.89	
salare — fizetések		7,711.68	Profit transpus din 1916. — Nyereség áthozat 1916. évről	2,081.67	
marce de prezență — jelenléti jegyek		615.00			
Impr. reg. și diverse — Nyomt., könyv és különbözők		3,492.22			
Chirie — Házbér		400.00		12,218.90	
Amortizări: — Törlesztések:					
din mobilier — felszerelésből		390.00			
din casele proprii — a saját házakból		500.00		890.00	
competința de timbru — bélyegilleték		92.14			
Profit curat — Tiszta nyereség		6,629.07			
		45,956.18		45,956.18	

Zlagna, din ședința direcțiunii ținută la 25 Februarie 1918. — Zalatna, az igazgatóságnak 1918 február hó 25-én tartott üléséből.

Iuliu V. Albini m. p., dir. exec. subst. — v. igazgató h. Elena Damian m. p., contabil — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Emanuel Beșu m. p., preș. — elnök. Alexandru Băleșan m. p., v. preș. — elnök. Iuliu V. Albini m. p., Dr. Ioan Recea m. p., Nicolae Todea m. p., Ioan Urșu m. p., Ioan Fodorean m. p.

S'a revăzut și s'a aflat în consonanță cu cărțile duse în deplină ordine. — Felülvizsgáltatott és a teljes rendben vezetett könyvekkel összehangzóknak találtatott.

Zlagna, la 25 Februarie 1918. — Zalatna, 1918 február hó 25-én.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Iacob Domșa m. p., preș. — elnök. Ioan Cizmaș m. p., Ioan Magda m. p., Ioan Cristea m. p., Stefan Corpade m. p., Dumitru Moșuț m. p., Gavril Todica m. p., delegatul «Solidaritării» — a «Solidaritarea» kiküldöttje.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.